

Malmö kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Stenkulaskolan
belägen i Malmö kommun

Tillsyn i Stenkulaskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Malmö kommun under höstterminen 2016. Stenkulaskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 30 november och den 2 december 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolan redovisar kunskapsresultat för svenska, svenska som andraspråk, matematik, naturorienterande ämnen samt samhällsorienterande ämnen i årskurs 3 för läsåren 2013/2014 och 2014/2015. I svenska som andraspråk har andelen elever som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper sjunkit ifrån 67 procent läsåret 2013/2014 till 59 procent läsåret 2014/2015. I de samhällsorienterande ämnena har andelen elever som når kunskapskraven för godtagbara kunskaper ökat ifrån 68 procent läsåret 2013/2014 till 86 procent år 2014/2015 medan andelen i naturorienterande ämnen har sjunkit ifrån 89 procent läsåret 2013/2014 till 78 procent år 2014/2015. I matematik når 76 procent av eleverna kunskapskraven för godtagbara kunskaper läsåret 2014/2015.

Enligt nationell statistik över de nationella ämnesproven för elever i årskurs 3 har skolenheten läsåret 2014/2015 högre andel elever som uppnått kravnivån i fyra av sju delprov i matematik jämfört med riket. Andelen elever som uppnår kravnivån är som lägst 62 procent på delprovet mätning, massa, skriftliga räknemetoder och som högst 96 procent på delprovet enkla problem. För ämnesprovet i svenska som andraspråk har skolenheten läsåret 2014/2015 en högre andel elever som uppnår kravnivån i sju av åtta delprov jämfört med riket. Andelen elever som uppnår kravnivån ligger mellan som lägst 58 procent på delprovet skriva; faktatext och som högst 97 procent på delprovet tala; muntlig uppgift. För ämnesprovet i svenska redovisas inget resultat då uppgifterna baseras på färre än 10 elever.

Årskurs 6

Enligt nationell statistik för läsåret 2015/2016 varierar andelen elever som når minst betyget E mellan i stort sett 100 procent (bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, musik och slöjd) och som lägst 54 procent (idrott och hälsa). I ämnet modersmål når 100 procent av elever lägst betyget E.

Beslut

2017-02-03

3 (12)

Dnr 43 - 2016:4561

Nationell statistik visar att den genomsnittliga betygspoängen per ämne läsåret 2015/2016 varierar mellan som lägst 6,6 i ämnet kemi och som högst 13,4 i ämnet slöjd. Ämnet modersmål har ännu högre genomsnittlig betygspoäng med 15,4 poäng.

Enligt nationell statistik för läsåret 2015/2016 är den genomsnittliga provbetygspoängen på de nationella ämnesproven i engelska 13,7, i matematik 7,6 och i svenska som andraspråk 8,4.

Årskurs 9

Enligt nationell statistik för läsåret 2015/2016 är det genomsnittliga meritvärdet 215,5 beräknat på 17 ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet föregående läsår var 208,3. Det genomsnittliga meritvärdet läsåret 2015/2016 är högre för flickor (219,5) i jämförelse med pojkarna (212,7). Andelen elever som når kunskapskraven i samtliga ämnen har ökat från 55 procent läsåret 2014/2015 till 71 procent läsåret 2015/2016.

Andelen elever med behörighet till yrkesförberedande program i gymnasieskolan var 82 procent läsåret 2015/2016.

Den genomsnittliga betygspoängen per ämne läsåret 2015/2016 varierar med som lägst 11,4 i ämnet svenska som andraspråk och som högst 15,3 i ämnet teknik. Ämnet modersmål har ännu högre genomsnittlig betygspoäng med 16,6 poäng.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde Skolenkäten vid skolan för elever i årskurs 5 och årskurs 9, pedagogisk personal samt för vårdnadshavarna i både förskoleklass och grundskola våren 2016. Resultaten av enkäterna, förutom för elever i årskurs 5, redovisas på skolenhetsnivå för varje frågeområde och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. För elever i årskurs 5 redovisas istället ett medelvärde på varje fråga som följer samma skala. Indexet och medelvärdet kan jämföras med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång. Ett högt index- eller medelvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index- eller medelvärde indikerar en negativ uppfattning.

Elevernas svar i årskurs 5 gällande om de har studiero på lektionerna gav medelvärdet 6,5 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som var 6,3. Medelvärdet för eleverna svar på frågan om de känner sig trygga i skolan var 6,5. Samtliga skolenheters medelvärde var 8,3.

Beslut

2017-02-03

4 (12)

Dnr 43 - 2016:4561

Elevernas svar i årskurs 9 gällande om de har studiero på lektionerna gav indexvärdet 5,8 vilket kan jämföras med samtliga medverkande skolenheters värde som var 5,2. Indexvärdet för eleverna svar på frågan om de känner sig trygga i skolan var 8,2. Samtliga skolenheters indexvärde var 7,9.

Den pedagogiska personalens svar avseende frågor om studiero gav indexvärdet 5,7. Indexvärdet för alla medverkande skolenheter var 6,9. Frågor om tryggheten på skolan gav indexvärdet 7,0. För alla medverkande skolenheter var indexvärdet 8,1.

Vårdnadshavare i förskoleklass svar avseende arbetsro gav indexvärdet 7,8 vilket kan jämföras med alla medverkande skolenheters svar som gav indexvärdet 8,5. Frågor om tryggheten gav indexvärdet 7,2, för samtliga medverkande skolenheter var indexvärdet 8,1.

Vårdnadshavare till elever i grundskolan svar avseende studiero gav indexvärdet 5,5 vilket kan jämföras med alla medverkande skolenheters svar som gav indexvärdet 6,3. Frågor om tryggheten gav indexvärdet 7,2, för samtliga medverkande skolenheter var indexvärdet 8,1.

Det finns inga svar redovisade ifrån vårdnadshavare i förskoleklass på grund av för få svarande.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-05-12
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att skolan har goda rutiner för att upptäcka elever som har behov av extra anpassningar. Tillsynen visar dock att inte alla elever i behov av extra anpassningar får ett sådant stöd fullt ut.

Vad gäller övriga områden som Skolinspektionen bedömer har det inte framkommit annat är att skolenheten uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att **senast den 12 maj 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och eleohälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciell lärare. Huoudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Malmö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

*Motivering till bedömning av brist**Bedömning*

Utredningen visar att inte alla elever som har behov av extra anpassningar ges detta stöd fullt ut. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

I intervju säger lärare att extra anpassningar ges till de elever som är i behov av det, men att det finns tillfällen då de inte alltid räcker till för att ge de extra anpassningar som behövs. Enligt intervjuade lärare sker detta då de mindre undervisningsgrupperna i årskurserna 7 – 9 slås samman när lärare vikarierar för varandra, vilket leder till att de inte kan genomföra de extra anpassningarna. Detta sker varje vecka enligt intervjuade lärare.

Representanter för elevhälsan bekräftar lärarnas uppgifter om att det finns brister gällande möjligheterna att ge elever de extra anpassningar som de är i behov av. Representanter för elevhälsan säger att lärarnas inhopp för varandra kan ske med kort varsel, vilket gör att läraren då inte vet vilka de extra anpassningarna som ska ges i den sammanslagna undervisningsgruppen. Elevhälsans representanter säger att de är medvetna om att det brister vid sammanslagningar och ger exempel på att en elev kommer till någon i elevhälsan och säger att den inte fick sina extra anpassningar.

Skolledningen säger i intervju att det kan bli hastiga inhopp för lärarna. Skolledningen säger att de tror på systemet med mindre undervisningsgrupper och att de ordinarie lärarna kan lösa det bättre än en vikarie som kommer utifrån. Vidare säger skolledningen att de sammanslagna undervisningsgrupperna aldrig blir större än helklasser. Skolledningen säger att det är möjligt att det kan brista med att ge de extra anpassningarna som en del elever behöver.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven enligt skollagen skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte en utredning om behovet av särskilt stöd ska göras enligt 3 kap. 8 § skollagen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Malmö kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden**Bedömning**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Beslut

2017-02-03
10 (12)

Dnr 43 - 2016:4561

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Beslutsfattare/ Undervisningsråd

Johanna Oskarsson
Föredragande/Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Stenkulaskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Stenkulaskolan

Stenkulaskolan erbjuder utbildning i förskoleklass och årskurs 1-9 med området Östra Sorgenfri som närmaste upptagningsområde. Skolan har vid tidpunkten för tillsynen totalt 520 elever varav 60 i förskoleklass. Skolan leds av en rektor samt tre biträdande rektorer. Stenkulaskolan är organiserad i fyra arbetslag, ett arbetslag för förskoleklass och årskurserna 1-3, ett arbetslag för årskurserna 4-6, ett arbetslag för 7-9 samt ett arbetslag för praktiska och estetiska ämnen. På skolan finns 10 förstelärare.